

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 732 Din data de 07.10.2021

Dosar nr.: 443/2021
Petiția nr.: 3900/24.05.2021
Petentă:
Reclamat: UniCredit Bank

Obiect: atmosferă degradantă la adresa femeilor creată de către UniCredit Bank prin promovarea unei reclame, numită *Creditul Verde pentru Casă*

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. UniCredit Bank sediul în București, nr.1F, Bdul Expoziției, sector 1, cod poștal 012101

III. Procedura de citare

3. Prin adresa nr. 3900/09.06.2021 (fila 4 - 5 din dosar) s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Procedura a fost complet realizată.

5. Prin adresa nr. 5439/20.07.2021 partea reclamată depune punct de vedere. (filele 6 – 9 la dosar)

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Prin adresa nr. 3900/24.05.2021 (fila 1- 3 la dosar) petenta reclamă faptul că partea reclamată a promovat în mass-media reclama *Creditul Verde pentru Casă* prin

care se creează o atmosferă degradantă la adresa femeilor în contextul prezentat, și anume:

- mama lucrează de acasă în noile condiții de pandemie, despre bunica se spune ca ea pregătește masa copilului, copilul se joacă, iar tatăl este cel la care se face referire, de către copil, doar pentru *escaladarea* situației.

Sușinerile părții reclamate

7. Prin adresa nr. 5439/20.07.2021 (filele 6 – 9 la dosar) partea reclamată susține prin punctul de vedere depus următoarele aspecte:

- invocă excepția lipsei calității procesuale active a petentei, și anume că aceasta nu acționează în calitate de reprezentat al vreunei persoane, grup de persoane sau comunitate împotriva căreia s-a săvârșit presupusa faptă de discriminare.

8. Prin intermediul reclamei, Banca tratează în mod umoristic situația persoanelor care și-au desfășurat activitatea profesională de acasă, iar membrii familiei, fiind expuși zilnic la activitatea acestora, încep să utilizeze termeni și expresii uzuale în comunicarea profesională, asemănând în mod umoristic activitățile casnice desfășurate de către toată familia, cu diferitele activități profesionale curente. Pornind de la această situație, ideea spotului publicitar a fost de a promova nevoia achiziționării unui imobil cu suprafață mai mare, în care munca să nu se amestece cu viața de familie, nevoie care a devenit mult mai importantă ca urmare a noilor condiții de muncă impuse de către pandemie. (fila 7 la dosar)

9. Transcriptul videoclipului publicitar:

(mama, iritato-panicată)

„Mama, te rog frumos, fă ordine după ce te joci!

Copil (6,7 ani, sec și calm)

Mama, n-am suficient bandwidth în echipa să mai preiau și acest task. Dacă o aloc pe buni să îmi facă ordine, nu o să mai aibă cine să îmi dea să mănânc. Înțelegi, nu?

(mama, puțin amuzată)

Înțeleg, da.

Copilul (6-7 ani, serios)

N-am vrea să escaladăm la tata, pentru atâta lucru, nu?

Mama (dă din cap și zâmbește, se aude ceva șoptit)

Final de reclamă:

Când munca se mută acasă, n-o lăsa să se amestece cu viața! Vino cu salariul la UniCredit, ia-ți creditul verde pentru casă și asigurare de viață și ai 4,29% pe an dobândă fixă în primii cinci ani. UniCredit Bank, banca pentru lucrurile care contează.

V. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

10. În drept, conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare

sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

11. Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

12. Art. 15 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

13. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: *„Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”* Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: *„comportă îndatoriri și responsabilități”*. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: *„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”*

Din aceste considerente, Colegiul director apreciază că afirmațiile analizate sunt protejate de prevederile art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

14. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - α accesibilitatea;

- α precizitatea;
- α previzibilitatea normei;

- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

15. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

16. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

17. Art. 30 al **Constituției României** care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

18. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

19. Astfel, afirmațiile analizate ale reclamatei nu reprezintă discriminare și nu încalcă dreptul la demnitate, cum de altfel a și explicat partea reclamată; prin respectiva reclamă s-a promovat un credit, pornind de la noile necesități și noile condiții impuse de situația din România, folosind tocmai un limbaj mai umoristic, mai lejer.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Fapta prezentată nu reprezintă o faptă de discriminare, afirmațiile în cauză nu creează un cadru ostil, degradant faptei de discriminare potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. O copie a prezentei hotărâri va fi transmisă părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:-

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 07.10.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru (prezent), DIACONU ADRIAN Membru (online), GRAMA HORIA – Membru (online), HALLER ISTVAN Membru (online), JURA CRISTIAN – Membru (online), LAZĂR MARIA – Membru (prezent), MOȚA MARIA Membru (online), OLTEANU CĂTĂLINA – Membru (prezent), POPA CLAUDIA SORINA – Membru (online).

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 11.10.2021
Redactată și motivată: P.C.S/V.F.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.